

Sygn. akt V GC 409/12

WYROK

W I M I E N I U R Z E C Z Y P O S P O L I T E J P O L S K I E J

Dnia 04 lutego 2013 r.

Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze V Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSR Ewa Byik
Protokolant:	sekr. sądowy Marzenna Ornaf

po rozpoznaniu w dniu 04 lutego 2013 r. w Jeleniej Górze

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Sp. z o.o. w J.**

przeciwko **S. I.**

o zapłatę kwoty 9.000,00 zł

I. oddala powództwo w całości

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1.217,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. Akt V GC 409/12

UZASADNIENIE

Powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w J. reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika wystąpił w dniu 24 lipca 2012 roku przeciwko pozwanemu S. I. z pozwem o zapłatę kwoty 9.000 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu swojego żądania powód wskazał, iż pozwany będąc prezesem powodowej spółki i działając z przekroczeniem granic swoich kompetencji złożył w imieniu powoda ofertę w przetargu organizowanym przez Urząd Miasta J. na sprzedaż nieruchomości zabudowanej położonej przy ulicy (...) w J. w granicach działek numer (...). W dniu 02 marca 2012 roku wpłacił w imieniu powodowej spółki, również z przekroczeniem swoich uprawnień wadium w kwocie 9.000 złotych. Było to działanie niezgodne z postanowieniami § 26 punkt 3 umowy spółki, który przyznaje radzie nadzorczej kompetencje w zakresie przedstawiania swojego stanowiska we wszystkich sprawach mających być przedmiotem zgromadzenia wspólników. Ponadto zgodnie z art. 228 punkt 4 ustawy kodeks spółek handlowych nabycie i zbycie nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości wymaga uchwały wspólników podjętej na walnym zgromadzeniu. Pozwany nie poinformował o uczestnictwie w przetargu rady nadzorczej i zgromadzenia wspólników i tym samym działał bez legitymacji z przekroczeniem swoich kompetencji i świadomością pokrzywdzenia powoda. Powód wskazał także, iż w majątku spółki znajduje się wiele nieruchomości, których wykorzystanie pod zabudowę znajduje lepsze uzasadnienie ekonomiczne niż zakup nowych nieruchomości.

Udział w przetargu był zatem niekorzystny i niecelowy dla powodowej spółki, zaś nieunikniony przypadek wadium z uwagi na brak opinii rady nadzorczej i uchwały zgromadzenia wspólników spowodował szkodę w majątku powoda w kwocie 9.000 złotych. W ocenie powoda pozwany ponosi odpowiedzialność wobec powodowej spółki na podstawie art. 293 kodeksu spółek handlowych.

Pozwany S. I. reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Pozwany wskazał, iż do udziału w przetargu, w tym złożenia wadium i oferty nie była wymagana opinia rady nadzorczej i uchwała zgromadzenia wspólników, albowiem była to czynność jedynie zobowiązująca. Z ostrożności procesowej pozwany podniósł także, iż strata jest wpisana w ryzyko prowadzenia działalności gospodarczej, a utrata wadium nastąpiła w czasie gdy nie pełnił już obowiązków prezesa zarządu. W ocenie pozwanego stratą dla spółki nie był udział w przetargu a rezygnacja z zakupu nieruchomości, a tym samym utrata możliwości zysku z planowanej inwestycji na tym terenie. Pozwany dodał, iż wpływ na decyzję o udziale w przetargu miał fakt, iż w ten sam sposób, czyli bez uzyskiwania uprzedniej opinii rady nadzorczej i uchwały zgromadzenia wspólników powodowa spółka uczestniczyła w przetargu dotyczącym innej nieruchomości a następnie po uzyskaniu opinii i uchwały nabyła tę nieruchomość położoną przy ulicy (...).

Sąd ustalił

Powód jest spółką prawa handlowego wpisaną do KRS, w której Gmina J. jest większościowym udziałowcem.

(okoliczność bezsporna)

Do kompetencji rady nadzorczej powoda należy między innymi przedstawianie swojego stanowiska we wszystkich sprawach mających być przedmiotem zgromadzenia wspólników.

(§ 26 umowy spółki k: 28-36)

Pozwany S. I. pełnił obowiązki prezesa powoda od 2000 roku do dnia 16 marca 2012 roku.

(zeznania pozwanego k:181, wydruk z elektronicznego systemu informacji k: 18-19)

W dniu 25 stycznia 2008 roku odbył się przetarg na sprzedaż nieruchomości przy ulicy (...), w którym udział wzięła powodowa spółka reprezentowana przez pozwanego. Rada nadzorcza wyraziła swoją opinię na temat nabycia nieruchomości przez spółkę w dniu 15 lutego 2008 roku, zaś zgromadzenie wspólników podjęło w tym przedmiocie uchwałę w dniu 18 lutego 2008 roku.

(zeznania pozwanego k:181, protokół z posiedzenia rady nadzorczej z dnia 15 lutego 2008 roku numer (...) k: 116-118)

Zgodnie z protokołem zwyczajnego zgromadzenia wspólników z dnia 30 czerwca 2011 roku, uchwałą numer (...) i załącznikiem numer 1 w ramach kierunków działania na 2011 przyjęto plan, iż powodowa spółka przeprowadzi inwestycję polegającą na budowie szeregowego zespołu budynków mieszkalnych przy ulicy (...) w C.- J.. Kierunki działania zostały zatwierdzone przez Radę Nadzorczą na posiedzeniu w dniu 26 października 2011 roku.

(protokół (...) z dnia 30 czerwca 2011 roku k: 69-82, uchwała numer(...)k:77 i załącznik numer 1 k: 91-93, kierunki działania na rok 2011 k: 94-98, protokół posiedzenia rady nadzorczej numer (...) k: 88-90)

W dniu 19 stycznia 2012 roku Prezydent Miasta J. ogłosił przetarg na sprzedaż nieruchomości szczegółowo opisanych w treści ogłoszenia.

(ogłoszenie numer (...) k: 42- 48)

W dniu 02 marca 2012 roku pozwany jako prezes powoda uiszczył w imieniu reprezentowanej spółki kwotę 9.000 złotych tytułem wadium oraz wziął udział II przetargu ustnym nieograniczonym na sprzedaż nieruchomości zabudowanej jednokondygnacyjnym, niepodpiwniczonym budynkiem w zabudowie wolnostojącej położonym w J. przy ulicy (...) w granicach działek numer (...), który odbył się w dniu 09 marca 2012 roku w Urzędzie Miasta J.. Przetarg ten wygrała powodowa spółka. Cena nieruchomości ustalona w przetargu wyniosła kwotę 90.900 złotych i po odjęciu wadium pozostała kwota 81.900 złotych należało wpłacić do dnia 06 kwietnia 2012 roku. Zawarcie umowy sprzedaży miało nastąpić najpóźniej do dnia 13 kwietnia 2012 roku.

(protokół k: 20-24)

Pozwany zamierzał wystąpić o opinię do rady nadzorczej oraz o uchwałę zgromadzenia wspólników na nabycie nieruchomości po udziale w przetargu z uwagi na zmianę składu rady, chorobę jednego członka rady oraz wcześniejszą praktykę w spółce uzyskiwania opinii i uchwały po udziale w przetargu. W okresie 2011 i 2012 roku pozwany jako prezes spółki nie był pozbawiony prawa podejmowania działań. Kwota 9.000 złotych wydatkowana na wpłatę wadium nie stanowiła dla spółki poważnego zobowiązania finansowego.

(zeznania pozwanego: 181)

W dniu 16 marca 2012 roku na posiedzeniu rady nadzorczej spółki pozwany został odwołany z funkcji Prezesa zarządu powodowej spółki. Protokół z posiedzenia został sporządzony przez przewodniczącego rady nadzorczej M. W.. Protokół odzwierciedlał przebieg posiedzenia.

(protokół numer (...) k:26-27, zeznania świadka P. K. k: 178)

W charakterze obserwatora w posiedzeniu rady wzięła udział I. T. pełniąca obowiązki Naczelnika Wydziału Kontroli i Nadzoru Właścicielskiego Urzędu Miasta J..

(zeznania świadka k: 179)

W dniu 27 kwietnia 2012 roku wpłynęło do powoda pismo z informacją o przypadku wadium wobec nie wpłacenia przez spółkę wylicytowanej ceny nieruchomości.

(pismo Urzędu Miasta k: 38)

W dniu 27 kwietnia 2012 roku nowy prezes powoda zwrócił się do pozwanego o złożenie pisemnych wyjaśnień dotyczących podjęcia działań zmierzających do nabycia nieruchomości bez uzyskania zgody rady nadzorczej i zgromadzenia wspólników powodowej spółki.

(pismo z dnia 27 kwietnia 2012 roku k: 37, zeznania M. W. k: 180)

W dniu 23 maja 2012 roku pozwany poinformował powoda, iż udział w przetargu nie stanowił czynności nabycia i na tym etapie nie wymagał zgody wyższych organów spółki.

(pismo z dnia 23 maja 2012 roku k: 25)

W dniu 21 czerwca 2012 roku powód wezwał pozwanego do wpłaty na konto powodowej spółki kwoty 9.000 złotych stanowiącej równowartość utraconego wadium.

(wezwanie do zapłaty k: 39-41)

Sąd zważył

Powód domagając się w pozwie zasądzenia od pozwanego kwoty 9.000 złotych powołał treść art. 293 kodeksu spółek handlowych stanowiącego, iż członek zarządu odpowiada wobec spółki za szkodę wyrządzoną działaniem lub

zaniechaniem sprzecznym z prawem lub postanowieniami umowy spółki, chyba że nie ponosi winy. Według powoda pozwany działając jako prezes zarządu wyrządził powodowej spółce szkodę poprzez udział w przetargu na nabycie nieruchomości i wpłatę wadium w wysokości 9.000 złotych bez uprzedniej zgody rady nadzorczej i zgromadzenia wspólników.

W tym miejscu należy wskazać, iż przepisy kodeksu spółek handlowych obecnie wyraźnie zakazują wydawania wiążących poleceń zarządowi przez radę nadzorczą. Zgodnie z treścią art. 219 kodeksu spółek handlowych rada nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności. Rada nadzorcza nie ma jednak prawa wydawania zarządowi wiążących poleceń dotyczących prowadzenia spraw spółki. W omawianej regulacji zostały zatem wyraźnie oddzielone kompetencje nadzoru od zarządzania. Rada nadzorcza nie ma prawa wydawania poleceń, które będą wiązały członków zarządu przy prowadzeniu spraw spółki. Nadzór rady nie może zatem przerodzić się w stosunek podległości służbowej w której nadzorowany zarząd zostałby zobowiązany do wykonywania poleceń rady nadzorczej. Należy zatem odróżnić ujęty w tym przepisie zakaz od obowiązku wynikającego z § 26 umowy powodowej spółki. Umowa ta mianowicie zastrzegła między innymi do kompetencji rady przedstawianie swojego stanowiska we wszystkich sprawach mających być przedmiotem zgromadzenia wspólników. Zgodnie z treścią art. 228 kodeksu spółek handlowych, uchwały zgromadzenia wspólników wymaga nabycie i zbycie nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości, jeżeli umowa spółki nie stanowi inaczej. Sąd podziela pogląd prezentowany przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 21 lutego 2008 roku (III CZP 13707), „ iż według ścisłej literalnej wykładni w przepisie tym jednoznacznie mówi się o „ nabyciu” , zatem o skutku rozporządzającym. Ograniczenie zarządu w prawie reprezentacji przez wymaganie uzyskania zgody w postaci uchwały wspólników, ma charakter wyjątkowy. Znajduje tu zastosowanie zasada *exceptiones non sunt extendendae*, która zabrania wymagania od zarządu aby legitymował się zgodą zgromadzenia wspólników przy dokonywaniu jakichkolwiek działań nie mających charakteru rozporządzania prawem własności nieruchomości. Zgodnie z tą interpretacją zarówno wszczęcie przez zarząd negocjacji w sprawie nabycia nieruchomości jak i przystąpienie do licytacji, której przedmiotem jest własność nieruchomości, nie wymaga uchwały wspólników” Sąd Najwyższy ponownie zdecydowanie opowiedział się za ścisłą interpretacją tego przepisu w wyroku z dnia 06 lutego 2009 roku (IV CSK 271/08) na bazie art. 393 punkt 4 k.s.h. stanowiącego odpowiednik art. 228 punkt 4 k.s.h.

W ocenie Sądu w rozpoznawanej sprawie pozwany jako prezes zarządu powodowej spółki nie musiał legitymować się uchwałą zgromadzenia wspólników aby uczestniczyć w przetargu, skoro nie była to czynność nabycia nieruchomości a jedynie czynność zmierzająca do jej nabycia, czyli czynność o charakterze zobowiązującym a nie rozporządzającym.

Udział w przetargu nie wymagał ani zgody ani stanowiska rady nadzorczej. Decyzja ta należała wyłącznie do zarządu spółki zgodnie z podziałem kompetencji o czym była już mowa w części wstępnej rozważań. Oczywiście jest również, iż także zastępca prezydenta Miasta J. nie mógł wydawać zarządowi spółki żadnych wiążących poleceń.

Nie ulega wątpliwości iż w tym postępowaniu Sąd nie był zobligowany do oceny sposobu zarządzania pozwanego spółką i oceny podejmowanych przez prezesa decyzji w kontekście sytuacji majątkowej spółki a wyłącznie zobowiązany był do oceny postawionego przez powoda w pozwie zarzutu z art. 293 k.s.h. związanego z udziałem pozwanego w przetargu i wpłatą kwoty 9.000 złotych tytułem wadium. Sąd nie prowadził zatem postępowania dotyczącego oceny podejmowanych przez pozwanego jako prezesa powoda działań związanych z realizacją kierunków działania spółki i opłacalnością inwestycji, skoro kwestie te nie były przedmiotem zarzutu powoda sformułowanego w pozwie.

W toku postępowania sądowego ustalono, iż pozwany zamierzał wystąpić o opinię do rady nadzorczej oraz uchwałę zgromadzenia wspólników na nabycie spornej nieruchomości. Z zeznań pozwanego wynikało, iż nie uczynił tego przed przetargiem z uwagi na kilka okoliczności. Skład rady ulegał zmianie a jeden członek rady przebywał na zwolnieniu lekarskim. Ponadto w praktyce spółki zaistniał już przypadek uzyskania przez pozwanego opinii rady nadzorczej i uchwały zgromadzenia wspólników po udziale w czynnościach przetargowych. Dotyczyło to nieruchomości przy ulicy (...). Przetarg z korzystnym dla powodowej spółki rozstrzygnięciem odbył się wówczas w dniu 25 stycznia 2008 roku, zaś opinia rady została wyrażona później w dniu 15 lutego 2008 roku, natomiast uchwała wspólników zapadła w dniu

18 lutego 2008 roku. Okoliczności te zostały potwierdzone zeznaniami pozwanego oraz treścią protokołu z posiedzenia rady nadzorczej z dnia 15 lutego 2008 roku.

Na marginesie należy wskazać, iż w toku postępowania powód nie wykazał jakie było stanowisko zgromadzenia wspólników w zakresie nabycia spornej nieruchomości przez spółkę, skoro nie zostały podjęte przez następcę pozwanego żadne działania w tym zakresie. Nie można uznać za wiążące stanowisko przesłuchanej w sprawie w charakterze świadka I. T., która w tej sprawie nie występowała jako reprezentant większościowego udziałowca powodowej spółki. Dla rozstrzygnięcia sprawy nie były również istotne odwołania tego świadka do treści protokołu kontroli NIK, który nie dotyczył bezpośrednio powodowej spółki i nie stanowił dowodu w prowadzonym postępowaniu sądowym.

Podkreślenia wymaga także, pozostałą kwotę wylicytowaną przez powodową spółkę w przetargu należało wpłacić do dnia 06 kwietnia 2012 roku a pozwany z funkcji prezesa powodowej spółki został odwołany w dniu 16 marca 2012 roku, a to uniemożliwiło mu podjęcie jakichkolwiek dalszych działań w spółce.

Utrata wadium przez spółkę nastąpiła zatem już po odwołaniu pozwanego z funkcji na skutek nie kontynuowania przez nowego prezesa polityki zarządzania spółką prezentowanej przez pozwanego.

Jedynie informacyjnie należy w tym miejscu podkreślić, iż rozporządzenie przez prezesa zarządu spółki kwotą 9.000 złotych nie było znaczącym wydatkiem w świetle rozmiaru prowadzonej przez spółkę działalności i było elementem tej działalności gospodarczej, zwłaszcza, iż pozwany nie został pozbawiony lub ograniczony w prawie zarządzania spółką i podejmowania decyzji do dnia odwołania z funkcji prezesa.

Niezrozumiała dla Sądu była intencja nowego prezesa wyrażona w treści pisma z dnia 27 kwietnia 2012 roku. Nie wiadomo jakich działań oczekiwał od pozwanego w kwietniu 2012 roku, skoro pozwany utracił prawo zarządzania spółką już w marcu 2012 roku. Niewiarygodne były również zeznania M. W. w tej kwestii złożone na rozprawie. Zeznał on mianowicie, iż formułując treść tego pisma oczekiwał od pozwanego zwrotu kwoty 9.000 złotych. Niestety – wbrew przekonaniu zeznającego- z treści pisma ta okoliczność nie wynikała. Sąd nie uznał również za wiarygodne twierdzenia M. W., iż pozwany na posiedzeniu rady nadzorczej w dniu 16 marca 2012 roku uznał roszczenie powodowej spółki w kwocie 9.000 złotych. Gdyby istotnie tak ważna kwestia pojawiła się na tym posiedzeniu to z pewnością zostałaby ujęta w treści protokołu, skoro zostały w nim zapisane dużo mniej ważne z punktu widzenia tej sprawy kwestie typu „podziękowania za wieloletnią współpracę.” Ponadto przesłuchiwany w charakterze świadka P. K., członek rady nadzorczej, który czytał treść protokołu rady zeznał, „to o czym rozmawialiśmy na radzie zostało ujęte w tym protokole” Z zeznań tego świadka nie wynikało zatem, iż pozwany na posiedzeniu rady uznał żądanie powoda. Ponadto powód sporządzając pozew w dniu 23 lipca 2012 roku nie twierdził i nie dowodził, iż pozwany uznał roszczenie już w marcu 2012 roku. Twierdzenia takie pojawiły się dopiero w toku postępowania sądowego, lecz nie zostały poparte przez powoda przekonującymi dowodami.

Mając na uwadze poczynione ustalenia i rozważania Sąd oddalił powództwo w całości.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c.